

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТОВАРІВ І ПРОВЕДЕННЯ СУПРОВІДНИХ ОПЕРАЦІЙ

ПЛАН

- 1. Роль транспорту в торгівлі і характеристика основних транспортних засобів.*
- 2. Організація перевезень товарів залізничним транспортом.*
- 3. Особливості перевезення товарів водним і повітряним транспортом.*
- 4. Організація перевезень товарів автомобільним транспортом.*

1. Роль транспорту в торгівлі і характеристика основних транспортних засобів

У даний час транспорт відіграє важливу роль у розвитку економіки країни, тому що забезпечує умови для нормального функціонування виробничих підприємств, промисловості і сільського господарства. Від роботи транспорту залежить рівень витрат обігу, тому що витрати на перевезення товарів займають значну частку.

Перевезення товарів здійснюється залізничним, автомобільним, водним, повітряним і гужовим транспортом. Найбільшу частку у вантажообороті займає залізничний транспорт, тому середня собівартість залізничних перевезень значно нижча, ніж на автомобільному транспорті.

Для перевезення залізничним транспортом використовують криті вагони, платформи, цистерни і холодильний транспорт (вагони-льодовики, вагони-рефрижератори, ізотермічні вагони).

Автомобільний транспорт працює на коротких відстанях, для цього використовують автомобілі, автомобілі-тягачі, причеи і напівпричеи. За типом кузова автомобілі поділяють на автомобілі з бортовою платформою, фургони, рефрижератори, цистерни і самоскиди.

Перевезення здійснюється річковим і морським транспортом, що відіграє важливу роль у постачанні північних і східних районів.

Невелику частку в загальному вантажообігу займають повітряний транспорт, який використовують для транспортування термінових вантажів, а також для доставки у важкодоступні райони. Для перевезення товарів на невеликі відстані застосовують гужовий транспорт.

2. Організація перевезень товарів залізничним транспортом

Основним документом, що регламентує порядок перевезення вантажів на залізничному транспорті, є Транспортний статут залізниць України.

На залізничному транспорті вантажі можуть перевозитися:

- 1) повагонним відправленням – використовують окремий вагон за одним документом;
- 2) контейнерним відправленням – використовують контейнери масою брутто 3, 5, 10, 20, 24, 30 т;
- 3) збірною відправлення – перевозять вантажі дрібними або малотоннажними відправленнями за різними документами.

Швидкість перевезення вантажів вибирає відправник вантажу і вказує в транспортній залізничній накладній: вантаж для перевезення повинен бути ретельно підготовлений. Про час подачі вагонів, контейнерів під навантаження працівники станції повинні повідомити відправника вантажу за 2 години до подачі.

На кожне відправлення відправником вантажу заповнюється накладна, що є основним документом для пересування.

Вантажі доставляються у встановлений термін, вагони, занурені засобами, відправляються за її пломбами.

На станції призначення повинні повідомити вантажоодержувача про прибуття вантажу в день надходження, але не пізніше 12 годин наступного дня. Представник вантажоодержувача повинен мати доручення на право одержання вантажу. Вантажі, що надходять на станцію, зберігаються безкоштовно протягом 24 годин.

При виявленні нестачі або ушкодження вантажу, залізнична станція зобов'язана визначити розмір фактичної нестачі і видати вантажоодержувачу комерційний акт.

Комерційний акт складається в трьох примірниках.

По пред'явленню позову до залізниці необхідно додати претензію. До претензії додаються оригінали документів, а не ксерокопії.

3. Особливості перевезення товарів водним і повітряним транспортном

Водний і повітряний транспорт відіграє важливу роль в ефективному функціонуванні єдиної транспортної системи.

Морський транспорт має велику універсальність, високу пропускну здатність і низьку собівартість.

Найшвидкісний – повітряний транспорт, однак порівняно висока вартість перевезення вантажів обмежує його використання.

Організація перевезення вантажів водним транспортом регламентується Кодексом морського плавання, Статутом внутрішнього водного транспорту, а також правилами перевезень, розробленими для морського і річкового транспорту.

Заявки на перевезення вантажів повинні містити відомості про вантажовідправника, а також дані про обсяг перевезень у тоннах, найменування вантажів та упакування, нормах відправлення і призначення.

При здачі вантажу до перевезення відправник оформляє ордер на вантаж, на підставі якого контора порту виписує перевізний документ – коносамент. Якщо перевезення вантажу здійснюється в прямому, змішаному повідомленнях (залізнично-водне або автомобільне), то оформлення проводиться випискою накладної і дорожньої відомості, а замість коносамента – видається квитанція, по пред'явленню якої відпускається вантаж у пункті призначення.

Вантажно-розвантажувальні роботи здійснюються силами і засобами порту відправників і одержувачів.

У порту зберігається вантаж безкоштовно протягом доби, якщо більше – здійснюється плата за тарифами.

У момент одержання вантажу вантажоодержувач повинен пред'явити оригінал коносамента і доручення. У випадку виявлення нестачі або псування вантажу одержувач зобов'язаний зажадати складання комерційного акта.

При пред'явленні вантажу до відправлення відправник вантажу заповнює накладну, а для одержання в річковому порту – накладну і доручення.

Організація перевезення вантажів повітряним транспортом регламентується Повітряним кодексом України. Перевезення здійснюється на основі договорів. За договором перевізник зобов'язується доставити довірений йому відправником вантаж у пункт призначення і видати його вантажоодержувачу, а вантажоодержувач зобов'язується оплатити повітряне перевезення. При чартерних повітряних перевезеннях укладається договір про фрахтування повітряного судна, за яким фрахтівник надає фрахтувальнику за оплату одне або кілька повітряних суден, або частину повітряного судна для перевезення вантажу.

Договір повітряного перевезення вантажу засвідчується вантажною накладною за встановленою формою. Вантажно-розвантажувальні роботи виконуються силами і засобами

аеропортів. Порядок зберігання і видачі вантажів такий же, як і на та автомобільному транспорті.

4. Організація перевезень товарів автомобільним транспортом

Для перевезення вантажів торговельні організації використовують як власний автомобільний транспорт, так і транспорт загального користування. Товарні організації укладають з автогосподарствами договори на перевезення вантажів, у яких обумовлюються всі умови постачання. Залежно від терміну дії розрізняють разові і довгострокові договори постачання. Крім вищевказаних, можуть укладати договори транспортної експедиції – це перевезення вантажу, забезпечення відправлення, одержання та інші обов'язки. Як додаткові послуги можуть виконуватися такі операції: виконання митних формальностей, навантаження і розвантаження вантажу, сплата мита та інші операції.

При укладанні транспортного договору клієнт повинен переконатися, що перевізник має ліцензію на здійснення тих або інших робіт, пов'язаних з перевезення вантажів.

Перед початком місяця затверджуються декадні завдання на перевезення вантажів, відповідно до яких відправники вантажу повинні завчасно подати автогосподарству замовлення на автомобілі.

Перед видачею вантажу у водія перевіряють наявність дорожнього листа і документа, що засвідчує особу. Приймання товарів до перевезення засвідчується підписом водія на завчасно підготовлених примірниках товарно-транспортних документів. Одержання в місці призначення також засвідчується підписом і штампом вантажоодержувача в товарно-транспортній накладній.

Суми за перевезення вантажів і транспортно-експедиційних операції оплачуються клієнтом при прийманні замовлень на перевезення чеками або платіжними дорученнями.